

	Силабус освітнього компонента “Історія України” (Модуль 3. Кінець XVIII – початок XX ст.)» Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка. Спеціальності: 014 Середня освіта (Географія). Освітньо-професійні програми: Середня освіта (Географія. Історія). Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Мова викладання: українська Рік навчання: 2025-2026 Семестр: V–VI
	ПІБ: Сидорук Сергій Антонович Посада: доцент кафедри історії України Науковий ступінь: кандидат історичних наук Вчене звання: доцент E-mail: s_sydoruk@kpnu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра історії України. Профайл викладача: https://histua.kpnu.edu.ua/sydoruk-serhii-antonovych/
Лінк на освітній контент	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=25757
Статус освітнього компонента	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.
Форми здобуття вищої освіти	Очна
Моделі організації освітнього процесу	Традиційна, дистанційна
Політика освітнього компонента	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg). Відвідування занять. Очікується, що здобувачі освіти відвідають усі лекційні та семінарські заняття. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі освіти

	зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view) та етичних норм поведінки. Неформальна освіта. Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view). Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.
Що будемо вивчати?	Курс є важливою органічною частиною вітчизняної історичної науки, що досліджує генезис і закономірності становлення та розвитку української нації, її боротьбу за національно-державну незалежність. Предметом вивчення курсу історії України кінця XVIII – початку XX ст. є складний процес формування та розвитку української нації, її діяльності в суспільно-політичній, соціально-економічній, духовній-культурній сферах кінця XVIII – початку XX ст. Водночас історія України цього часу розглядається в тісному взаємозв'язку з глобальними історичними процесами, з історією її найближчих сусідів, з якими у різні часи українці перебували у складі різних держав. В межах навчального курсу студенти поглиблюють свої знання про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси кінця XVIII – початку XX ст.
Чому це треба вивчати?	Навчальна дисципліна спрямована на формування професійної компетентності, формування системних знань про історію України кінця XVIII – початку XX ст.. Вивчення історії сприяє формуванню історичної свідомості нації, в якій органічно поєднуються знання, погляди, уявлення про суспільний розвиток. Закріплена в традиціях, обрядах, художніх образах та теоріях, історична свідомість дає змогу людству узагальнити історичний досвід.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: Знати основні події, факти, явища та процеси з історії України кінця XVIII – початку XX ст.. Розуміти основні закономірності та особливості соціально-економічного та політичного та культурно-духовного розвитку України кінця XVIII – початку XX ст.. Знати основний зміст найважливіших етапів у її історичному розвитку. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Інтегральна компетентність. Здатність виконувати спеціалізовані практичні завдання та вирішувати проблеми з організації базової середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів педагогіки, психології, а також методики навчання та предметних знань з географії та історії і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти. Загальних компетентностей (ЗК): ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 05. Здатність до вираження національної культурної ідентичності. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 11. Володіння основами наукових досліджень, аналізу та синтезу джерел та наукових відомостей з історії України та краєзнавства для використання відомостей у практичній професійній діяльності. СК 12. Оперування у професійній діяльності базовими знаннями про особливості розвитку людства у різні історичні періоди. Здатність до застосування знань для проведення логічних зіставлень зі сучасністю. Розуміння основних закономірностей й особливостей соціально-політичного й економічного розвитку країн і регіонів світу, співставлення їх спільних та відмінних рис.
Зміст освітнього компонента	Адміністративно-територіальний устрій і управління українських земель у складі Російської та Австрійської імперій. Геополітичне становище України та її місце в зовнішньополітичних і зовнішньоекономічних зв'язках країн Європи наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Економічний розвиток України у першій половині XIX століття. Криза кріпосництва та розвиток нових соціально-економічних відносин в Україні у першій половині XIX століття. Доля українського козацтва після зруйнування Запорізької Січі Російсько-французька війна 1812 року та Україна. Структура народонаселення: титульний народ і національні меншини України. Міжнародні відносини в Україні Російські і польські революційні рухи в Україні 1820–1830 років. Соціально-класова боротьба в Україні у першій половині XIX століття. Перша хвиля українського національного відродження. Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття Європейські рецепції України наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст. Революція 1848–1849 років у Австрії і Західна Україна Україна і Кримська війна. Початок другої фази українського націєтворення. Слов'янська ідея в українській суспільно-політичній думці середини XIX ст. Суспільно-політичне життя на західно-українських землях у 50-80 рр. XIX ст. Староруси, народовці, радикали. Суспільно-політичне життя в українських губерніях Російської імперії у 50-80 рр. XIX ст. Хлопомани. Українофільство. Громади. Комунарні рухи на українських землях у другій половині XIX ст. Великі реформи та їх впровадження в українських губерніях Російської імперії. Зародження та діяльність терористичних організацій в українських губерніях Російської імперії. Сільське господарство на українських землях у другій половині XIX ст. Розвиток та індустріалізація промисловості України в другій половині XIX ст. Український чинник у

	системі політичних інтересів Відня, Берліна та Варшави у другій половині XIX – на початку XX ст. Третя (політична) фаза українського націєтворення. Становлення та діяльність українських політичних партій. Україна в період російської революції 1905–1907 рр. Участь українців у діяльності Державних Дум Росії. Парламентська діяльність населення західноукраїнських земель в Австро-Угорській імперії. Реалізація столипінської аграрної реформи в українських губерніях Російської імперії. Україна в роки реакції. Україна в період першої світової війни. Переселенські рухи та трудова еміграція з українських земель наприкінці XIX – на початку XX століття. Формування української діаспори.
Обсяг освітнього компонента	6 кредити ЄКТС / 180 год Денна форма здобуття вищої освіти: лекційні заняття (загалом 48 год., в кожному семестрі по 24), семінарські заняття (загалом 40 год, в кожному семестрі по 20 год.), самостійна робота (загалом 92 год. в кожному семестрі по 46 год.).
Технічне й програмне забезпечення	Вивчення освітнього компонента не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій. Можливе застосування MOODLE
Методи навчання	Словесні, наочні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з історичними джерелами, новітньою історичною літературою, інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, створення й демонстрування презентацій; технології дистанційного навчання.
Інформаційне забезпечення	Основна література 1. Аркуша О., Кондратюк К., Мудрий М., Сухий О. Час народів. Історія України XIX століття : навч. посіб. / [за заг. ред. М. М. Мудрого]. Львів : ЛНУ ім. І. Франка. 2016. 408 с. : іл. 2. Грицак Я. Нарис історії України: Формування модерної української нації XIX – XX століття: навч. посіб. Київ : Yakaboo Publishng, 2019. 656 с. 3. Донік О. Україна у складі двох імперій (остання чверть XVIII – перша половина XIX ст. Київ : Кріон, 2011. 248 с. : іл. 4. Магочій П-Р. Україна. Історія її земель та народів / [пер. з англ. Е. Гийдель, С. Грачова, Н. Кушко, О. Сидорчук ; наук. ред. С. Біленький ; ред. Л. Ільченко. вид. 2-ге, доп.]. Ужгород : Вид-во В. Падяка, 2017. XXII, 812 с. 5. Реєнт О. Соціально-економічні та політичні трансформації в Україні (кінець XVIII – перші десятиліття XX століття). У 2-х кн. Кн. 1 / [НАН України. Інститут історії України]. Київ : Ін-т історії України, 2021. 846 с. 6. Реєнт О. П. Україна в імперську добу (XIX – початок XX століття) / [гол. ред. Р. Стасюк]. Київ : Вид-во «Арій», 2016. 320 с. 7. Сарбей В. Г. Національне відродження України. Україна крізь віки. Київ : Альтернативи, 1999. 336 с. 8. Терещенко Ю. Довге XIX століття : спротив асиміляції. Київ : Темпора, 2022. 840 с. 9. У кігтях двоглавих орлів. Творення модерної нації. Україна під скіпетрами Романових і Габсбургів / [авт. кол.: А. Галушка, І. Гирич, І. Глизь, В. Масненко, І. Монолатій, Ю. Присяжнюк, С. Шамара, В. Шандра]. Харків, 2016. 352 с. Додаткова література

10. Бачинська О., Чухліб Т. Козацька Україна після зруйнування Запорозької Січі (1775–1905). Київ : Арій, 2021. 352 с.
11. Бовуа Д. Трикутник Правобережжя: царат, шляхта і народ. 1793–1914 рр. Київ : Вид-во «Кліо», 2020. 872 с.
12. Верменич Я. В. Конструювання української ідентичності: національні й регіональні проекти другої половини XIX – початку XX ст. / [відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України]. Київ : Ін-т історії України, 2016. 356 с.
13. Гирич І. Б. Формування модерної української нації: теорія і суспільні виклики (XIX – початок XX ст.). Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2013. 112 с.
14. Імперські ідентичності в українській історії XVIII – першій половині XIX ст. / [кол. монографія за ред. В. Ададурова і В. Склокіна]. Львів : Вид-во УКУ, 2020. 304 с.
15. Каппелер А. Від країни козаків до країни селян. Україна на видноколі Заходу у XVI – XIX ст. Київ : Вид-во «Літопис», 2022. 360 с.
16. Мошенський С. З. Фінансові центри України та ринок цінних паперів індустріальної епохи. London : Xlibris. 2014. 453 с.
17. Національні процеси в Україні: історія і сучасність. Документи і матеріали. Довідник. У 2 ч. / [упоряд.: І. О. Кресіна (керівник), О. В. Кресін, В. П. Ляхоцький, В. Ф. Панібудьласка; за ред. В. Ф. Панібудьласки]. Київ : Вища шк., 1997. Ч. I. 583 с.
18. Перша світова війна 1914–1918 рр. і Україна. Українські землі у центрі цивілізаційної кризи / [упоряд. О. П. Реєнт]. Київ : ТОВ «Видавництво «Кліо», 2015. 64 с.
19. Райківський І. Ідея української єдності в громадському житті Галичини XIX століття. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2012. 912+16 с.
20. Скрипник А. Ю. Російський військовий чинник у суспільно політичному та економічному розвитку Правобережної України (1792–1865 рр.) / [наук. ред. О. П. Реєнт. Міністерство освіти і науки України; НАН України. Інститут історії України; Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка]. Кам'янець-Подільський: Видавець ФОП Зволейко Д. Г., 2016. 612 с.
21. Україна в історії Європи XIX – початку XXI ст.: історичні нариси: монографія / [за ред. чл.-кор. НАН України С. В. Віднянського]. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2020. 814 с.
22. «Українське питання» в Російській імперії (кінець XIX – початок XX ст.). Колективна монографія в трьох частинах. Ч. I / [відп. ред. док. іст. наук., проф. Сарбей В. Г.]. Київ : Ін-т історії України НАН України, 1999. 366 с.
23. Федьков О. М. Українська соціал-демократична спілка на початку XX ст.: у пошуках ідейно-політичної ідентичності / [Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка; Інститут історії України НАН України; Державний архів Хмельницької області]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2017. 600 с.
24. Філінюк А. Г. Правобережна Україна наприкінці XVIII – на початку XIX століття : тенденції розвитку і соціальні трансформації : монографія. Кам'янець-Подільський : Аксіома. 2010. 728 с.

	25. Філінюк А. Г., Ігнат'єва Т. В. Торговельно-економічні зв'язки Правобережної України в умовах інкорпорації та геополітики Російської імперії (кінець XVIII – 50-ті роки XIX століття). Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. держ. ун-т : ред.-видавн. відділ, 2006. 316 с. 26. Філінюк А. Г., Сидорук С. А. Рекрутська повинність у Правобережній Україні в 1794–1874 рр.: суспільно-політичний, соціально-становий і демографічний аспекти : сучасний дискурс. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. 416 с. 27. Філінюк А. Г., Сидорук С. А. Історія України першої половини XIX століття: Методичні рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей «014 Середня освіта (Історія)», «014 (Середня освіта (Історія та правознавство)» і «032 Історія та археологія». Вид. 2-ге. доп. і переробл. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2023. 68 с. 28. Чуткий А. Нариси з економічної історії України. Кн. 1: На перехресті торгових шляхів / [ред. В. Олексієнко]. Київ : Темпора, 2013. 616 с. 29. Шандра В. Міщанські органи станового самоврядування в Україні (кінець XVIII – початок XX ст.) / [наук. ред. О. Рєєнт. НАН України. Інститут історії України]. Київ : Ін-т історії України, 2016. 345 с. 30. Щербак Н. О. Національне питання в політиці царизму у Правобережній Україні (кінець XVIII – початок XX століття): Монографія. Київ : ПЦ «Ризографіка7», 2005. 616 с. Інформаційні ресурси 1. Офіційний веб-сайт Інституту історії НАН України. URL www.history.org.ua 2. Центр Українознавства. URL: http://uaznavstvo.univ.kiev.ua 3. Національна бібліотека України імені В.Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua 4. Національна парламентська бібліотека України. URL : www.nplu.kiev.ua 5. "Українознавство" – наукове видання КНУ. URL до журн. : http://papers.univ.kiev.ua/category/ukrainoznavstvo 6. Науково-просвітницький центр "Українознавство" товариства "Знання" України URL : www.znannya.org.ua/center/ukr.htm 7. Журнал "Українознавство" НДІ українознавства МОН України. URL до журн. : www.ualogos.kiev.ua 8. Музейний простір України. URL : www.ukrmuseum.info/ua/main 9. Науково-дослідний інститут українознавства Міністерства освіти і науки України. URL : www.rius.kiev.ua 10. Сайт Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАНУ. URL: http://www.ipiend.gov.ua/?mid=1
Система оцінювання результатів навчання	<i>Система оцінювання у п'ятому семестрі, де формою підсумкового контролю є залік, передбачає активну роботу здобувачів вищої освіти впродовж семестру та отримання ними оцінки за семінарські заняття, модульну контрольну роботу та самостійну роботу, сума яких складає підсумкову рейтингову оцінку.</i>

	В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 40 балів, модульна контрольна робота – 40 балів, самостійна робота – 10 балів, індивідуальні навчально-дослідні завдання – 10 балів. <table><tr><td colspan="4">Поточний і модульний контроль – 100 балів</td><td>Сумма балів</td></tr><tr><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td><td>Самостійна робота</td><td>Індивідуальні навчально-дослідні завдання</td><td rowspan="2">100</td></tr><tr><td>40</td><td>40</td><td>10</td><td>10</td></tr></table> <table><tr><td colspan="4">Поточний і модульний контроль (60 балів)</td><td>Екзамен</td><td>Сума</td></tr><tr><td>Змістовий модуль (20 балів)</td><td rowspan="2">МКР</td><td rowspan="2">ІНДЗ</td><td rowspan="2">Самостійна робота</td><td rowspan="2">40</td><td rowspan="2">100</td></tr><tr><td>Аудиторна робота</td></tr><tr><td>20</td><td>30</td><td>5</td><td>5</td><td></td><td></td></tr></table> <i>Система оцінювання у шостому семестрі, де формою підсумкового контролю є екзамен, передбачає активну роботу здобувачів вищої освіти впродовж семестру та отримання ними оцінки за семінарські заняття, модульну контрольну роботу, самостійну роботу, екзамен, сума яких складає підсумкову рейтингову оцінку.</i> Навчальний курс у шостому семестрі оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 20 балів, модульна контрольна робота – 30 балів, самостійна робота – 5 балів, індивідуально-дослідні завдання – 5 балів. На екзамені максимальна оцінка – 40 балів.					Поточний і модульний контроль – 100 балів				Сумма балів	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Індивідуальні навчально-дослідні завдання	100	40	40	10	10	Поточний і модульний контроль (60 балів)				Екзамен	Сума	Змістовий модуль (20 балів)	МКР	ІНДЗ	Самостійна робота	40	100	Аудиторна робота	20	30	5	5		
Поточний і модульний контроль – 100 балів				Сумма балів																																		
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Індивідуальні навчально-дослідні завдання	100																																		
40	40	10	10																																			
Поточний і модульний контроль (60 балів)				Екзамен	Сума																																	
Змістовий модуль (20 балів)	МКР	ІНДЗ	Самостійна робота	40	100																																	
Аудиторна робота																																						
20	30	5	5																																			
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів	Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuf/view) Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuf/view). Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12. Відповіді студентів на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями. <table><tr><td>Рівні навчальних досягнень</td><td>Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)</td><td>Критерії оцінювання</td></tr><tr><td>Початковий (поня</td><td>1</td><td>Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи</td></tr></table>					Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання	Початковий (поня	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи																											
Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання																																				
Початковий (поня	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи																																				

	Тійний)		„ні”.
		2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь.
		3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати навчальний матеріал на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності процесів і явищ; робить спроби виконання репродуктивних вправ і завдань; за допомогою викладача виконує прості завдання і задачі (за готовим алгоритмом).
	Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з курсу, здатний виконати методичні завдання й педагогічні задачі за зразком; орієнтується в методичних термінах, поняттях і визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі.
		5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання й задачі за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
		6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з курсу, може поверхнево аналізувати ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
	Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми та ін.
		8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал; уміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, обґрунтувати положення, має достатній рівень сформованих умінь і навичок.
		9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з курсу, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття й категорії; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання та задачі; має сформовані типові методичні навички.
	Високий (творчий)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює

	чо-професійний)		сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
		11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
		12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
Переведення оцінок отриманих за 12 бальною шкалою в рейтинговий бал здійснюється за формулою: $((CB * 0,05) + 0,4) * MaxB$ Де CB – середній бал за 12 бальною шкалою MaxB – максимальна сума балів що відводиться на поточний контроль. В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).			
Критерії оцінювання самостійної роботи	У н'ятому семестрі, де формою підсумкового контролю є залік, контроль за самостійною роботою відбувається на консультаціях за 10-бальною системою оцінювання. Дозволяється захист питань самостійного опрацювання у формі колоквиуму (усно). Успішно виконана самостійна робота вважається, якщо студент отримав рейтинговий бал не менший 60% від загальної кількості балів, виділених на неї, тобто не менше як 6 балів. 10 балів Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; повнота розкриття завдань; розкриття ключових аспектів завдань. Виконані завдання чітко структуровані. Текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі. 9 балів Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; зміст їх відповідає суті завдань, якісно і логічно розкритих у достатньо повній формі. Виконані завдання чітко структуровані, текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі. 8 балів Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; зміст їх відповідає суті завдань, якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі. Виконані завдання чітко структуровані, текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань частково або не завжди закінчено. 7 балів Зміст відповідей не зовсім відповідає суті визначеним завданням; відносно якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі; не повне		

	розкриття ключових питань. Текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань частково або не завжди закінчено. 6 балів Зміст відповідей не зовсім відповідає суті визначеним завданням; відносно якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі; не повне розкриття ключових питань; не усі питання опрацьовано. У тексті зустрічаються граматичні помилки та неточності. Матеріал завдань частковий або не завжди закінчений. 5-0 балів (не зараховано) Студент допускає грубі помилки при виконанні роботи. Не розуміє сутність її виконання. Не може розкрити та обґрунтувати поставлені питання. Студент не здатен захистити виконані завдання. <i>У шостому семестрі, де формою підсумкового контролю є екзамен,</i> самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюються максимально по 5 балів, мінімально допустима кількість балів – 3. <i>5 балів</i> – виставляється, якщо при відповіді здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, знання основної і додаткової літератури, на рівні творчого використання. <i>4 бали</i> – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури, передбаченої програмою на рівні аналогічного відтворення. <i>3 бали</i> – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в об’ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність впоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. Здобувач вищої освіти може отримати максимальний бал за участь у науково-практичних форумах та інших заходах, що передбачені Положенням університету про неформальну освіту (за наявності сертифікату про участь).
Критерії оцінювання індивідуальних навчально-дослідних завдань	<i>У п'ятому семестрі, де формою підсумкового контролю є залік,</i> індивідуальна навчально-дослідна робота здійснюється на консультації шляхом доповіді-презентації студентами отриманої тематики. ІНДЗ оцінюється максимально у 10 балів, мінімально допустима кількість балів – 6. 9-10 балів Зміст доповіді відповідає обраній для дослідження темі. Студент вийшов на високий рівень теоретичних узагальнень, провів детальний аналіз явищ і процесів у досліджуваному об’єкті. Студентом повністю розкритий зміст роботи. На основі проведених досліджень та облікових робіт зроблені ґрунтовні висновки, узагальнення. 7-8 балів Зміст доповіді відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. У презентованій роботі допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. На основі проведеного дослідження зроблені висновки. 6 балів Зміст доповіді відповідає обраній для дослідження темі, однак відсутній послідовний логічний взаємозв’язок між структурними елементами та алгоритм розв’язання поставленої проблеми. У презентованій роботі наявний стислий аналіз явищ і процесів на досліджуваному об’єкті, але прослідковуються проблеми в узагальненні матеріалу. На основі проведених досліджень та облікових робіт не чітко зроблені або й відсутні висновки. 5-0 балів (не зараховано) Зміст доповіді не відповідає обраній для дослідження темі. У презентованій роботі наведені дані, що суперечать обраному джерелу. Нерозкритими залишаються поставлені у роботі завдання. <i>У шостому семестрі, де формою підсумкового контролю є екзамен,</i> індивідуальні навчально-дослідні завдання оцінюються максимально по 5 балів, мінімально допустима кількість балів – 3.

	5 балів – виставляється, якщо при відповіді здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, знання основної і додаткової літератури, на рівні творчого використання. 4 бали – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури, передбаченої програмою на рівні аналогічного відтворення. 3 бали – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в об’ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність впоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. Здобувач вищої освіти може отримати максимальний бал за участь у науково-практичних форумах та інших заходах, що передбачені Положенням університету про неформальну освіту (за наявності сертифікату про участь).
Критерії оцінювання модульної контрольної роботи	У п'ятому семестрі, де формою підсумкового контролю є залік, після вивчення усього матеріалу здобувачі вищої освіти пишуть модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі (у вигляді відповідей на три питання). До її написання допускаються усі студенти. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою. Модульна контрольна робота складається із 3 питань, які оцінюються наступним чином: 1 питання – 10 балів, 2 питання – 15 балів, 3 питання – 15 балів. Перше питання має теоретичний характер, друге і третє – практичний. З дисципліни «Історія України» здобувачі пишуть одну модульну контрольну роботу. У шостому семестрі, де формою підсумкового контролю є екзамен, модульна контрольна робота передбачає виконання завдань трьох рівнів теоретичного та практичного характеру, складених відповідно до робочої програми курсу. <i>Перший рівень</i> складають 12 тестових завдань (вказати правильну відповідь). Правильність відповіді оцінюється в 1 бал. <i>Другий рівень</i> включає в себе три завдання і передбачає оцінювання знання термінології та хронології подій. Правильна і повна відповідь – 2 бали, не повна – 1 бал. <i>Третій рівень</i> уособлює в собі завдання як теоретичного, так і практичного характеру. Два запропонованих питання оцінюються по 6 балів. 6 – виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, знання основної і додаткової літератури, передбачених програмою, на рівні творчого використання. 5 – виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач вищої освіти виявив повне знання програмного матеріалу, успішне виконання завдань і засвоєння основної літератури, передбаченої програмою на рівні аналогічного відтворення. 4 – виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач вищої освіти виявив повні знання основного програмного матеріалу в об’ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність впоратися з

	виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. 0-3 – виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач вищої освіти виявив певні пробіли в знаннях основного програмового матеріалу, допустив значні помилки при виконанні завдань. Загальна оцінка складається з суми набраних балів за кожну відповідь. Мінімальна кількість – 18 балів, максимальна – 30 балів Передбачене також написання модульної контрольної роботи з використанням платформи для дистанційного навчання Moodle.
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота.
Підсумковий контроль	В п'ятому семестрі – залік. В шостому семестрі – екзамен.
Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat